

HARANG- NYELV

A DEBRECEN – MESTER UTCAI
REFORMÁTUS EGYHÁZKÖZSÉG
LAPJA

XXIV-XXVI. ÉVF. 1-2. SZÁM 2021. DECEMBER HAVA

**Istentől megáldott karácsonyi ünnepet és áldott új évet kívánunk minden kedves
gyülekezeti tagunknak!**

„A világban volt és a világ általa lett, de a világ nem ismerte meg Őt.” (János 1,10)

Karácsonykor arra emlékezünk, hogy Isten elküldte az Ő Egyszülött Fiát, Jézus Krisztust. Milyen jó lett volna ott lenni Betlehemben. Köszönteni a megszületett Messiást Mária, József és a pásztorok, vagy a keleti bölcsek társaságában. Oly kevesen voltak ott a jászolbölcső körül. Pedig Izrael egész népe várta Isten ígéretének beteljesedését. De jó lenne, ha lenne egy időutazó gépünk. Visszamennénk az időben, és mindenkinek hírül adnánk, mi is történt valójában az első karácsonykor. Elmondanánk mindenkinek, hogy a kisgyermek Isten Fia, akit a mi váltságunkra küldött Mennyei Atyánk. Krisztus születésének a feljegyzései pedig annyiban módosultak volna, hogy a néhány ember helyett, emberek ezrei tódultak volna a jászolbölcsőhöz. Az sem lenne rossz megoldás, gondolhatnánk magunkban, ha most születne meg Jézus Krisztus. A modern technika korában, a TV, a rádió, az Internet, az újságok segítségével pillanatok alatt szinte az egész emberiség megtudhatná a nagy örömhírt. De sajnos, szomorúan egyet kell értenünk a Biblia versével: *„A világban volt...de a világ nem ismerte meg Őt.”*

Krisztus születése óta igencsak eltelt az idő. Karácsonyt ünneplünk. Lelkiekben ott vagyunk a jászolbölcső körül. Szemünkből kicsordulnak a könnyecseppek, hiszen mi már tudjuk, hogy Isten azért küldte Fiát, hogy megváltson bennünket bűneinkből. Most nézzünk körbe. Hányan vannak ott ma e bölcső körül? Nem a karácsonyfa körül. Nem karácsonyt a templomban ünnepeve. Sajnos, megint csak egyet kell értenünk az Igével, és nyugodtan áttehetjük jelen időbe: *A világban van...de a világ nem ismeri meg Őt.* Pedig itt vagyunk a modern technika korában, a keresztyén Európában. Advent idejében, a karácsony előtti időszakban, a bevásárló áruházakban a hangszórókból szólnak a karácsonyi énekek: *„Dicsőség mennyben az Istennek...”; „...Krisztus megszületett...”;* és még sorolhatnám tovább. Nem a karácsony hangulatát kell közel vinni az emberekhez, hanem az embereket kell odavezetni a karácsony lényegéhez, a Megváltó Krisztushoz. Testvérek, itt a lehetőség. Ragadjunk meg minden alkalmat, különösképpen a karácsony alkalmát, hogy bizonyosságot tegyünk az embereknek, hogy egyre többen ismerhessék meg Őt ebben a világban.

*Vincze András
lelkipásztor*

Szólít és vár az Úr!

„Ekkor megjelent neki az Úr angyala, és megállt az illatáldozati oltár mellett jobb felől. Amikor Zakariás meglátta, megrettent, és félelem szállta meg. De az angyal így szólt hozzá: Ne félj, Zakariás...” (Lukács 1,11-13)

Kedves Testvérek! Amikor e sorokat írom, még adventben járunk, de olyan hamar itt a karácsony. Ez az időszak is tele van félelemmel, mert a félelem zsigereinkben él. A választott népben nagy volt a messiási váradalom. Így volt ezzel Zakariás is, de azt, hogy hogyan érkezik a Messiás (Megváltó), egyedül az Atya tudta.

Zakariás adventi alak a Bibliában. Isten hűséges papja volt. Feleségével, Erzsébettel együtt, igazak voltak Isten előtt. Nagy esemény volt, amikor az öreg papot sorsolással, „véletlenül” (?) őt kérték meg, hogy füstölő áldozatot mutasson be a jeruzsálemi templomban. Az, hogy ráesett a választás, ez ritkán történt meg, mert a szerencsésebbre is életében egyszer került sor. De nincsenek véletlenek, vallom. Zakariás elfogódottan, megilletődve lépett be a szentélybe. Alig állt meg az illatáldozati oltár mellett, Isten hírnöke, egy angyal jelent meg és néven szólította: „*Ne félj Zakariás!*”, ugyanis ő megrettent.

Kedves Testvérem! Ma is szól az Úr hozzám is, hozzád is. Egyszer hallottam, „Minden Ige szól hozzám, de nem minden Ige szól rólam.” Az Ószövetségből egy személyt említek, Ábrahámot, a hívők ősatyját. Az 1 Mózes 12,1-ben olvassuk: „*Az Úr ezt mondta Ábrámnak, menj el földedről...arra a helyre, amelyet mutatok neked...*” Ábrahám az Úr szavára elindult. Tette, amit kért az Úr. Néha könnyebb imádkozni, mint határozottan cselekedni. Hányszor érezted már, hogy neked szól az Ige, mégsem indultál. Így énekeljük: „*Krisztus hívása hangzik, az Ige hogyha szól, e drága szóra szíved, mondd mért nem válaszol?*” Ha tétovázol, ne mondd, hogy hozzád még nem szólt az Úr.

Ott és akkor Zakariásnak egy rendkívüli üzenetet adott át az angyal. Régóta imádkoztak gyermekért, de nem adatott nekik és most azt hallja Zakariás: „*Ne félj, ...meghallgatásra talált a te könyörgésed.*” Az angyal hírül adja Keresztelő János születése történetét, de én most nem ezt akarom kiemelni, csupán azt, hogy szól az Úr hozzánk. Hív, szólít, már sokszor, néven szólít Ő, mert ismer. Választál-e már, vagy azt mondd, szoktam imádkozni és tovább nem mersz lépni. Vajon elég, ha megvásárolsz egy IC vonatjegyet, kimégy az állomásra és aztán vársz, vársz, de nem szállsz fel a vonatra. Vajon célba érsz?

A Zsidókhöz írt levél 1 részének 2. verse: „*A végső időkben a Fiú (Jézus Krisztus) által szól hozzánk.*” Olyan jó, ha hallgatod az igehirdetést, de tovább kell lépned. Ha hallod az Úr Jézus döntésre, cselekvésre hívó szavát, így válaszolj „*Itt van szívem, neked adom Uram!*” Csak ennyit imádkozz, megtapasztalod egy életre, sőt örök életre szóló döntés lesz. Életformáló. „*Bennem szüless meg Jézus!*” E világon ez a legnagyobb titkok egyike, Isten ajándéka a hívőnek. Ha őszinte vagy önmagadhoz, e döntés után ezt is megtapasztalod. „*Örülni fogsz... boldog leszel, s énekelsz. Áldott lesz az életed, áldott lesz az ünneped!*”

Miként Zakariás, énekkel magasztalta az Urat, amikor az ígéret beteljesült, a megígért gyermek megszületett, akit Jánosnak (Jóchanan-Jahve kegyelmes) nevezett el. Határtalan szeretet tölti el szívedet, ne félj, örülj és énekelj, cselekedj határozottan. Csatlakozz az Úr népéhez. Ne csak ünnepeken, hanem minden vasárnap.

Kedves Testvérem! Boldogabb lesz az életed, nem próba nélküli, de boldog. Boldog lesz minden imádság és alkalom Jézus Krisztussal és a gyülekezet közösségével. Ahol Jézus uralkodik az emberi szívben, ott megtörik a bűn hatalma. Hallelujah 6 ének: „*Ahol ott a Jézus, ott bizton vagyok, mindenütt hol ott van Ő, tűnnek a bajok, bárhol, ahol Jézus nincs, nincs öröm se fény, mindenütt hol Ő van, boldog vagyok én.*” Jézus eljött és újra eljön!

Hatvani Lászlóné

ny. református lelkipásztor, gyülekezeti tag

Túl(f)élni a karácsonyt?

Amíg minden évben az emberek többségének a karácsonyi ünnep egyet jelent a túlzásfoltosság, a túlkészülés és a távolabbi családi kapcsolatok megélésének kihívásával, generálva a túlélés szükségét, addig 2021 emberének legtöbbet használt szavai között ott rejlik a félelem. Egy olyan mindent átható érzés szorította sarokba a világot, amely teljes erővel próbálja az isteni teremtettség rendjében legitimmé tenni magát. Az emberek félnek szeretni, félnek érinteni, félnek ünnepelni. S ha mégis mernek, akkor remélik, túléljük a túlzott bátorságból fakadó szeretetnyilvánítás következményeit. Számos helyzetben arra kényszerülünk, hogy túlaggódjunk, túlféljük kapcsolatainkat. Igen, még karácsonykor is.

Keresztyén emberként, lelkészként, édesanyaként én magam is sokszor szembesültem azzal, hogy a 2000 évvel ezelőtti eseményekről a hangsúly gyakran eltolódott a 2020-as év eseményeire. Pedig nem született Megváltó, nem jelezte fényes csillag sem a jászol hollétét, mégis több figyelem szegeződött egy másfajta eseményre. Egy valami azonban nem változott. Az isteni szeretet. Az a földig hajló, mindent átható szeretet, amelyről a Szentírás azt mondja, „*kiűzi a félelmet*” (1Jn 4,18). Félték-e a betlehemi jászol mellett a szülők? Igen, hiszen óvni és védelmezni kellett a gyermeket, a családot, a Megváltót.

De az emberi érzésekkel szemben ott állt és áll ma is a Mindenható Isten, aki szeretetével, a Szentlélek erejével erősít bennünket minden időben, vigasztal és bátorít. Hogyan „ne” (f)éljük túl a karácsonyt tehát? Ha megértjük, hogy Krisztus születésének eseménye értünk is történt, az ünnep értünk is adatott, akkor látjuk azt, hogy számunkra is lehetőség az ünneplés. Akkor megérthetjük, hogy többet jelent, mint túljutni három napon. Mert azt a szívből jövő örömet jelenti, amely nem a felhajtás, nem a túlzásfoltosság, nem az erőn felül való

előkészület, hanem sokkal több: a csendes, mégsem magányos ünneplés. Ha „csak a túlélésre játszunk”, akkor elfelejtjük megélni a gyermekek örömét, a segítő szerepünket családjuk és felebarátaink felé, akkor elfelejtjük észrevenni, hogy a jászol nem babaváró fészek, hanem étellel és reménnyel megtöltött bölcső.

Egy gyermek születése alapjaiban változtatja meg egy család életét. Legyen újszülött vagy felnőtt korú, örökbefogadott, keresztyermek vagy unoka, a szülő úgy él, hogy érte cselekedjen. Érte marad erős betegség idején, érte dolgozik éjjel-nappal, érte szeret és védelmez, érte küzd. Érte süti meg a kedvenc süteményt, és tartja életben a karácsony titkát.

Krisztus születése nem csupán egy család életét, hanem a világot is alapjaiban változtatta meg. Érte és általa kell bátran szeretnünk, hogy ne túl(f)éljük a karácsonyt, hanem megéljük annak valódi tartalmát.

*Szilágyi-Papp Éva Adrienn
református lelkipásztor, gyülekezeti tag*

A gályarab prédikátorok emlékezete

A három részre szakadt országban a reformáció térhódítása.

A török hódoltság idején (1526-1699-ig) Székesfehérvártól majd Debrecenig, Kaposvár vonalától Temesvárig, északon Egertől a Duna-Tisza közén egészen Balkánig, mintegy beékelődve a magyar királyságba húzódott a hódoltsági terület. Ez nagy vérvesztést jelentett a hazának, az állandó harcok szinte minden naposak voltak, magyar emberek (főleg férfiak) rabszolgának való elhurcolása hozzájárult a lakosság kipusztulásához, egyes területek elnéptelenedéséhez. Ugyanakkor a török által megszállt területen vallásszabadság volt, és a reformáció szabadon terjedt, de elérte a Dunántúl és a Felvidék magyar népességét is. Főleg a magyarajkúak reformátusokká lettek, míg városok és hegyvidék szász, és tót népe az evangélikus, azaz lutheránus vallást részesítette előnyben. A palettát színesítette, hogy nemcsak törökellenes harcok folytak hazánkban, akár a 15 éves háborúnak nevezett (1593-1606-ig) harcok során, hanem benne a Bocskai felkelés, mely Habsburg ellenes volt, és a nemzeti önrendelkezést és Erdély függetlenségét tűzte ki célul. Közben az ország 8-10 részén protestáns nyomdák létesültek, a Biblia magyar nyelvű kinyomtatására és vallásos irodalom és más magyar nyelvű kiadványok megjelenítésére.

Ellenreformációs törekvések a királyi (Habsburg) Magyarországon I. Lipót idején.

A magyarországi protestantizmus gyászévűdeknek nevezi az 1671 és 1681 közötti időszakot. Nyilvánvaló, hogy ezek a momentumok, a gyászévűdek történései kiszakíthatatlan része a kuruc szabadságharcok első szakaszának. Az ő történetük adja meg a kulcsot a kuruc szabadságharc kirobbanásának és fejleményeinek jobb megértéséhez. Kétségtelen tény, hogy a protestáns vallásszabadság és a rendi önkormányzat ügye Magyarországon Bocskai István óta szorosan össze fonódott. A református erdélyi fejedelem, Bethlen Gábor, aki kész volt folytonosan beavatkozni a rendi önkormányzat és vallásszabadság védelmébe. Érthető tehát, hogy a Habsburg udvar a protestantizmust egyszerűen a rebellió szellemének tekintette. Őfelsége sohasem várhat biztos kormányzást ebben az országban, amíg az eretnokség, mely a bűnök szülőanyja és a pestises rebellió táptalaja, megőrzi erejét. Kollonich Lipót bíboros esztergomi érsek, a bécsi kamara elnöke, államminiszter, volt az egyik leghírhedtebb ellensége a reformációnak. Kortársak tanúsága szerint ő mondta: „Én Magyarországot előbb rabbá teszem, aztán koldussá, végre katolikussá.” I. Lipót magyar és cseh király, majd német-római császár 1657-es trónra lépése nem sok jót engedett sejtetni. Első intézkedései közé tartozott a magyar alkotmány felfüggesztése. Az ellenreformációt nem ő találta ki, de kegyetlen végrehajtója volt. Kocsi Csergő Bálint református iskolamester feljegyzései alapján írta könyvét Moldova György, mely egyik forrásként szolgált. A Wesselényi nádor által szervezett összeesküvésben katolikus vallású főurak, az arisztokraták mellett a katolikus klérus tekintélyes tagjai és református köznemesek is részt vállaltak. A túlnyomórészt katolikus mágnásokkal szemben a köznemesség, a városi polgárság, a parasztság zöme még egyik vagy másik protestáns felekezethez tartozott. A felkelés kudarcot vallott. Az országgyűléseken folyó vita lényegében a templomfoglaló katolikus mágnások és a templomfoglalás ellen panaszkozó protestáns köznemesek közt folyt. Új reményeket nyitott a magyar arisztokrácia önkéntes katolizálási készsége, amelyet Pázmány Péter tehetsége és energiája jól ki tudott használni. Az ellenreformáció győzelméhez azonban szüksége volt a Habsburg dinasztia támogatására. Nádasdy Ferencnek, Zrínyi Péter horvát báznak, és sógorának Wesselényi Ferencnek császári bíróság ítéletéből hóhér bárdja alatt hullott le a feje. Rákóczi Ferenc (I.) császárhű anyjának, Báthory Zsófiának közbenjárására 400.000.-forinttal és várainak átengedésével válthatta meg életét. Míg Németalföldön győzedelmeskedett a spanyol abszolutizmus elleni harc, már a század elején eldőlt és megalakult a holland polgári köztársaság, amely később az európai reformáció fő bástyája. Magyarországon mi a törökkel, Habsburggal, zsoldos rabló olasz és német tisztekkel hadakoztunk, és az ország több sebből vérzett. Spankau tábornok 1671 májusában elfoglalta és katolikus kézre adta a legjelentősebb evangélikus főiskolát, az eperjesit. Az erőszakos protestánsüldözés a templomok elfoglalásával mégis megindult, méghozzá magyar főpapok, Szelepcsényi, Pálffy, Széchényi György püspökök személyes irányítása mellett. 1661-ben II. Rákóczi Györgynek özvegye Báthory Zsófia Sárospatakra költözött, visszatért a katolikus vallásra, és ahol tehetett zaklatta és károsította hatalmas birtokai református lakosságát. 1671-ben elvette a 100 éve protestáns Kollégiumot, elűzte tanárait, diákjait, akik Erdélybe menekültek. Visszatért a cuius regio, eius religio elve, azaz akié a földterület, azé a vallás. Olyan vallásúak kell, hogy legyenek a parasztok, jobbágyok is, mint a földesúr. Ebben a dicstelen harcban vezető szerepet játszottak a jezsuiták, azaz Jézus Társasága néven nevezett szerzetesrend hívei. Eredeti célkitűzésük az önmegtartózkodó élet, a szegények gondozása, pogányok megtérítése volt, és a katolikus megújulás, melyet

Loyola Ignác spanyol nemes indított el. Ebből a kezdetből alakult ki egy retrográd (visszafelé haladó) inkvizíciót támogató szerzetrend, amely minden országban az uralkodó osztály elnyomó hatalmát szolgálta. Az 1670-es év országszerte nagy romlást hozott vallásunkra. Ellenségeink rávették a királyt, hogy bontsa fel a békességnek reguláit, magyarul a vallásszabadság rendeletét. A jezsuiták és katolikus főurak szabad kezet kaptak, hogy tűzzel vassal pusztítsák Krisztus ártatlan seregét. Az ellenreformációs hadigépezet beindult. Az aktív vallási üldözést kiprovokálандó, adta ki 1671-ben Bársony György szepesi prépost „Az egész világnak kijelentett igazság” című könyvét, melyben a protestáns vallásszabadságot megerősítő bécsi és linzi békéket érvénytelennek nyilvánította. Ezekre a református egyház röpiratokban válaszolt, méghozzá a leghíresebb elmék, de álneven. Kocsi Csergő Bálint iskolamester, aki később maga is elszenvedője volt a gályarabságnak, számol be Báthory Zsófia viselkedéséről. Ebből megvetés és gyűlölet árad a református úrvacsora ellen.

A prédikátorok pere és a gályarabság

Szelepcsényi prímás, kihasználva azt, hogy a kuruc támadásban az elűzött protestáns prédikátorok is részt vettek, a lázadás és hazaárulás egyetemleges vádját kovácsolta a prédikátorok ellen. Nyilvánvaló, hogy ez nem volt elég, hiszen ha voltak is ilyenek, a kurucokkal együtt ezek a prédikátorok Erdélybe menekültek. I. Lipót császár olyan helyzetet teremtett az országban, amely lehetővé tette, hogy az ellenreformáció jegyében, koholt vádak alapján protestáns prédikátorokat és iskolamestereket idézzenek törvényszékek elé. A vád felségsértés, a király ellen lázadás és lázítás volt, valamint a törökkel való cimboraság. Nem maradt más hátra, mint kényszerítő eszközökkel kicsikarni az eretneknek kikiáltott református és evangélikus prédikátorokból, iskolamesterekből a beismerést és a reversionálást, vagyis katolikus hitre térést. Sokan halálukig kitartottak meggyőződésük és Krisztushitük mellett.

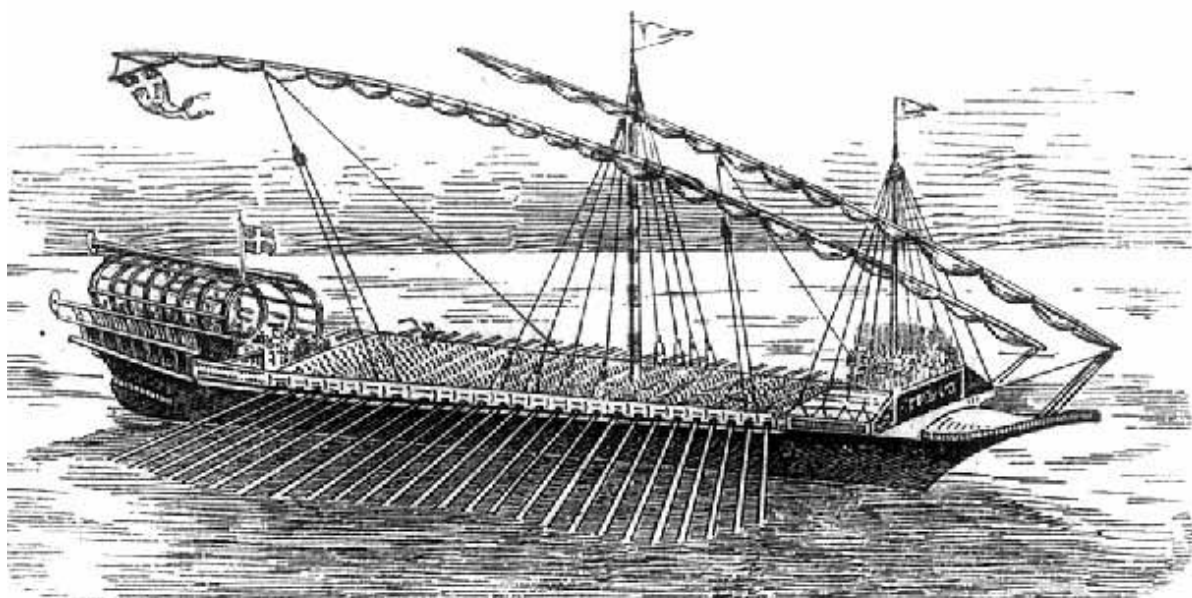
A pozsonyi véstörvényszék előtt

Ebben az időben Pozsony Alsó-Magyarország fővárosának hivatik. Az ellenreformáció és a gályára hurcoltatás maguk után vonták a kuruc korszakot és a Thököly Imre féle felkelést. Thököly Felső Magyarország 13 vármegyéjét tudhatta magáénak ideiglenesen, akit a nép kuruc királynak titulált. Az üldözések elől sokan a Partiumba menekültek. A hatalmat Szelepcsényi hercegprímás és egy idegen kormányzó Ampringen Gáspár kezébe adta a király, rájuk bízva egyszersmind a további bosszút. Az üldözés kiterjedt Erdélytől a Lajtáig, a Felvidéktől le a Muraközözig. Az első áldozatok között volt Száki János ekeli prédikátor, akit halálra ítélték. 1670-es év ősze havában többeket börtönben megmérgezték, másokat örök tömlőre vetettek. 1673-1674-ben Pozsonyba idézték Habsburg-Magyarország minden protestáns lelkészét. Annak a mintegy 300 lelkésznek, aki nem menekült el, hanem megjelent választania kellett a katolizálás, az ország önkéntes elhagyása vagy a gályarabság között. A katolikus ellentámadás minden eszközt igénybe vett. Ilyen éles és kérlelhetetlen választás elé a magyar haza évszázadaiban sohasem állították az írástudókat, talán a jövő sem produkálhat különbet. Az 1671-81 közötti magyarországi ellenreformáció idején 1674 március 5-én több, mint 700 protestáns hitvallót idéztek a Pozsonyban felállított különbírótság elé. Mintegy 300 pap, tanító jelent meg a tárgyaláson. A vád felségsértés, hazaárulás, a katolikus egyház megsértése volt. Egyben követelték bűneik beismerését és áttérésüket. A kínzások és kegyetlenkedések többeket megtörték, akiket aztán kegyelemből gályarabságra ítélték. A legkitartóbbakat kisebb csoportokban várbörtönökbe vittek, 42 papot Nápolyba hurcoltak. Kollonich Lipót kiállt a palota közepére, felolvasta a reversionálisokat, hozzátette, aki aláír, 50 Ft útipénzt kap, egy szegényebb prédikátor egyévi fizetését. Az ügyész kihirdette, hogy másfél óra gondolkodási időt kapnak. Majd egy negyedóra múlva visszatért, elébb németül, aztán latinul bejelentette, akik az országból ki akarnak menni, azok bal kézre álljanak, akik a hazában akarnak maradni, hivataluk eltagadása mellett azok jobb kéz felől. Akik egyiket sem választják, azok menjenek az ajtó háta mögé. Senki sem állt sem jobb, sem bal felé, mindnyájan az ajtó mögé mentek. Ettől a bírák arca falfehérré vált. Végül kimondták, hogy felségsértésben, hűtlenségben bűnösnek találtak, fejük elvesztésére és minden javaink elkobzására ítéltetnek. 1674 májusában így könyörögtek a fogoly lelkészek: „Ítéld meg, oh Isten a mi ügyünket, mely a te ügyed, és megegyeztetvén a keresztyén fejedelmeknek szíveket, a mi kegyelmes Leopold királyunk alatt adj minékünk békességes megmaradást, és a mi édes hazánkat, mely a keresztyénségnek oltalmazó bástyája, a mosta rajta levő pogányoknak igájok alól szabadítsd meg és tovább pusztítani ne engedjed.” Már csak mi reformátusok (írja Kocsi Csergő) maradtunk Pozsonyban, szám szerint alig többen negyvennél. Az Evangélikus Élet 2006-os számában ezt olvassuk. „A megjelentek közül sokakat börtönbüntetéssel sújtottak, negyvenkét főt pedig-elrettető példaként gályarabságra ítélték.” De a gályarabság előtt még iszonyatos szenvedés és fizikai kínzás várta őket, melyek a börtönökben való fogvatartás idején történtek. Az intézkedések felkorbácsolták Európa közvéleményét,

mégsem volt akkor közvetlenül semmi következménye. A holland Hamel Bruyninx és a svéd követ Oxenstierna kormányaik nevében felterjesztéseket nyújtottak be Lipótnak.

Útban a gályához- a gályarabság szörnyű megpróbáltatásai

Kocsi Csergő Bálint és másik két társa, Masznyik Tóbiás és Simonides János, saját maguk öntötték szavakba a meghurcoltatásuk történetét, 1673-1674 februárig tartott a citalás. Ebben a műben az egykorú névsor szerint 167 beidézett protestáns prédikátor és iskolamester (tanító) szerepel. 1675 Szent György havában éjszaka 10 órakor előhozták a rabokat, szekerre rakták és elindították a gályák felé. Amíg el nem hagyták az országot, úttalan utakon, lakott településeket kikerülve vitték őket Morvaország felé. Stájerország és Karintián keresztül, Laibachon át, megérkeznek Trieszt kikötőjébe, ezen az úton már gyalog hajtották őket, de csak vánszorogtak. Fagyban, kövön sokan már mezítláb mentek, kisebesedett lábbal, a vasak kikezdtek lábaikat és vörösre festették az utat. 1675 április 8-án egy hajó fenekére letaszították őket és így folytatták az utat az Adriai tengeren. Pescara és Chieti után megérkeznek Nápolyba. 1675 májusnak kilencedik napján a rabok lajstromába írták őket, felírták atyjokat, anyjokat, hazájokat, de eladattatásoknak okát, idejét nem írták fel. Végül a barbár bántalmazások öt reformátust (egy hatodikról nincs biztos tudás) és huszonnyolc lutheránust eltántorítottak, de a többiek egyaránt méltónak találtattak, hogy a Krisztus nevéért megaláztatást szenvedjenek.

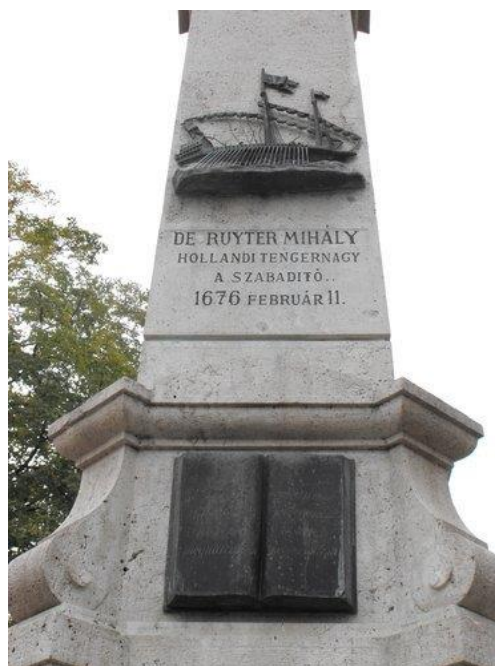

Mi volt a gályarabság?

A gályarabság egy megalázó büntetésmód, amely a 14. század elejétől kezdve a Földközi tenger környező uralkodóinak gyakorlata volt. Legnagyobb részük valóságos rabokból, rabszolgákból került ki. Ezek között nagy számban voltak muzulmánok, akiket készpénzen vásároltak a nagyhatalmak. Egy-egy háború mindig kedvező piacot teremtett a gályarabok utánpótlásának beszerzésére. Először csak 3 évre, később 10 évre emelték a gályarabok fogvatartásának idejét. A gályarabokat kopaszra borotválták, hajuk, szakálluk megfosztásával, majd bal vállukon tüzes vassal megbélyegezték, gályarab (azaz GAL=galerien) betűket égettek a bal vállukba. Ezután török ruhába vagy rongyokba öltöztették, majd odabilincseltek hatosával az evezőpadokhoz. A gályarab a hadi evezőgályákon ingyen munkaerőként evezett 15-20 órát naponta. Időnkénti korbácsolás hozzátartozott a gályarabok életéhez. Néhanapján korpát, kását, vagy babot is kaptak. Az emberfeletti munka szedte áldozatát, szájfene, skorbut pusztított. Aki kidőlt, arról levették a bilincset és a tengerbe vetették a holttestét. Elfelejtettek még beszélni is, és nem is tudtak, ezért csak huhogtak, ha valaki megjelent a hajón és köszönteni kellett. Fejenként ötven aranyért adták el őket a nápolyi spanyol alkirály gályáira. Az eladás okát nem írták fel, valamint hivatásukat sem, ugyanis tilos volt nemes embereket gályákra eladni. A hajó legénysége kb. 400-500 emberből állott, ennek fele szabad matróz és katona volt. A rossz táplálkozás és az egészségtelen fertőző körülmények járványszerű betegségeket produkáltak. Csaknem két évig tartó rabság után a még élő prédikátorokat holland közvetítéssel sikerült kiszabadítani a rabszolgasorból. Huszonhatan maradtak életben, csonttá-bőrré soványodva, rossz lelkiállapotban, nem sok reményük volt a menekülésre. Az európai országokba küldött holland nagykövetek

értesítették a holland országgyűlést a gályarabságban szenvedő magyar prédikátorok keserves sorsáról. Mivel Michiel Adrianszoon de Ruyter holland admirális egy flottával a Földközi-tengeren tartózkodott, a holland parlament utasította őt, hogy a spanyol flottához tartozó néhány gályáról szabadítsa ki a magyar gályarabokat. De Ruyter meg tudott egyezni a nápolyi spanyol alkirályal és 1676 február 11-én mind a 26 magyar prédikátor a szabadságot jelentő holland fedélzetre került. Közülük 21-en voltak reformátusok és 5-en evangélikusok. Tisztességes ruhákba öltöztetették és leültették asztalhoz a 21 református és az 5 evangélikus prédikátort. Sajnos de Ruyter nem sokkal élte túl e nemes humanitárius tettet, 1676 április 22-én ütközött meg a francia flottával, a parancsnoki hídon állva egy ágyúgolyó mindkét lábát súlyosan megsebesítette, 29-én belehalt sebesüléseibe. Szülővárosában Vlissingenben egy nagy szobor emlékezteti az utókort hőstetteire. Debrecenben is van egy kő emlékoszlop, amelyet 1893-ban Hegyi Mihályné debreceni özvegyasszony anyagi áldozatából állíttattak a Nagytemplom emlékkertjében Ruyternek.

*Hatvani László Csaba
ny. református lelkipásztor, gyülekezeti tag*

Üdvösségünk útja
Csendesnap, 2021. október 2.

Balatonszárszó: 2021 július 9-14.

A Miniszterelnökség Egyházi és Nemzetiségi Kapcsolatokért Felelős Államtitkársága által kiírt pályázaton egyházközösségünk 400.000 Ft támogatást kapott „Egyházi közösségi célú programunk támogatása” program keretében

Gyülekezetünk Balatonszárszón az SDG Konferencia Központban tartott hitmélyítő hetet, melyen a Debrecen - Mester utcai Gyülekezet 86 tagja vett részt.

MEGVALÓSULT MAGYARORSZÁG
KORMÁNYÁNAK TÁMOGATÁSÁVAL

2021.

A gyülekezetünk 2015 óta rendszeres nyári csendeshete 2021. július 9-én pénteken ismét kezdetét vette. A hetedik a sorban. Ez már a dolgok olyan ismétlési fokozata, amiben sokak az élet legkülönbözőbb területein valami másra vágnak. Nem mi, akik most is örömmel érkeztünk a Soli Deo Gloria családi üdülőközpontba, hogy egy szűk hétig zavartalanul lehessünk az Úr közelségében, őt dicsőíthessük, egymással Róla beszélgethessünk, a hitünket a gyülekezet közösségében megélhessük. Engedett a szorításából a járvány, mertek jelentkezni a testvérek, egyáltalán, volt hely számunkra. Kezdjük megtanulni, hogy mindez egyáltalán nem természetes, hanem olyan ajándék, amiért köszönettel tartozunk.

Ismét népes csapattal érkeztünk. Ezúttal kevesebb gyermekkel, sok, mindig jókedvű, nyáriszünetes kisifivel, erős nagyifi bázissal, és a gyülekezet felnőtt tagjaival, akik többen egész családjukkal érkeztek. Nagy öröm, hogy olyan párok, családok is újra csatlakoztak, akik régebben többször jöttek, de a tavalyi járványhelyzetben a járvány, vagy valami egyéb ok miatt nem tudtak jönni. Sőt, még olyan család is csatlakozott, akik évek óta játszottak a gondolatával, hogy eljőjenek, és végre, most sikerült is megtenniük.

A szállás, az étkezés, a foglalkozásoknak otthont adó csárda, és még az időjárás is tökéletes külső körülményeket biztosítottak az elcsendesedéshez. A napok a lelki programok vonatkozásában a tavaly kialakított rend szerint zajlottak: A reggel énekléssel, dicsőítéssel kezdődött, majd a csoportok reggeli áhítatot tartottak. Az áhítatokon felolvasásra került a Bibliaolvasó Kalauz alapján aznapra kijelölt igeszakasz

az Újszövetségből, amihez a csoportvezető pár gondolatot fűzött, majd a csoport imaközösséget tartott. Az áhítat után a csárda nagytermében összegyülekeztünk a délelőtti előadás meghallgatására, melyet Vincze András nagytiszteletű úr tartott. A szolgálatok a 37. zsoltár alapján szólítottak meg bennünket, s világítottak be lelkünkbe. A zsoltár és értelmezése gazdagságából „okosan” nehéz egy ilyen visszaemlékező összefoglalóban bármit is kiemelni, ezért ha nem okosan, hát személyesen teszem meg, hogy bennem igen komoly önvizsgálatot indított el a nyitó szolgálatnak az a kérdése, hogy vajon miért érez keresztyénként idegenséget az ember abban az „országban”, világban, amit Isten számára teremtett, s amiben ha valaki, éppen ő érezhetné otthon magát. Miért nem éljük meg sokkal nagyobb otthonossággal, magabiztossággal a „honpolgár”, „helyi lakos” státuszunkat. Azt én teszem hozzá, hogy képletesen szólva a „vendégeskedés” is kívánatosabbá válna társaságunkban, ha házigazdaként keresetlen természetességgel kínálnánk helyet vendégeinket.

A szolgálatok meghallgatása után a csoportok visszavonultak és beszélgettek az előadások témájához kapcsolódóan, s szakítottak arra is időt, hogy az utolsó este tartott műsoros bemutatóra felkészüljenek. A felnőttek délelőtti lelki programjával párhuzamosan a gyerekek is foglalkozásokon vettek részt, ahol meseolvasás, igeszolgálat, illetve mozgásos-játékos elemek következtek egymás után. A délutánok szabadidőként álltak rendelkezésre, este a vacsora után pedig újra áhítatra gyűltünk össze. Ezekon az esti alkalmakon Iván Barna nagytiszteletű úr elevenítette meg Zákheus perspektíváit, s tett mindannyiunkat Zákheussá, először világi módon dörzsöltté és bennfenttessé, majd egyre inkább magányossá, de kíváncsivá, végül a szívét megnyitóvá és Jézus Krisztus felé végtelen hálát érzővé.

A kifejezetten lelki programokon kívül a gyülekezet közösségében oly sok minden más szabadidős tevékenységet is szívesen végzünk együtt, s Balatonszárszó erre is csodálatos lehetőséget nyújt. Hiszen ezen a héten az alváson kívül szüntelenül hozzáférhetőek vagyunk egymásnak. A reggeli napfelkelte-nézéstől a reggeli futáson, madárlesen, és reggeli tornán át az asztalközösségeken és a „jó, igyunk még egy kávét, de csak hogy újra leülhessünk egymás társaságában beszélgetni” alkalmakon keresztül a megfagyásig tartó beszélgetésekig a Balaton vizében. Este ugyanennek a folytatásáig a séta és a fagyaltozás során. Mivel szeretjük egymást, ez egyszerűen megunhatatlan.

A napok ismétlődő ritmusába néhány különleges motívum is beleszövődik. A Fonyódon tett sétánk például, ahol csak mentünk, mendegéltünk, és remek úticélokot látogattunk meg. Kilátópontokat, helyi nevezetességeket. A forró napon nagy beszélgetéseket folytatva róttuk a kilométereket, s közben új barátságok, kapcsolatok bontakoztak ki. Ezalatt életerős ifjaink a becsületükért küzdöttek az SDG aszfaltján a csendeshetüket szintén ott tartó másik gyülekezet (Mátyásföld) ifjaival, és álltak helyt a focimeccsen egy

döntetlennel (vagyis összesítésben megtartották előnyüket, hiszen két éve győztek ☺). Ahogy közeledtünk a csendeshét vége felé, szaporodtak a különleges események. Közülük az egyik legkiemelkedőbb volt Orosz Ági és Magassy Máté biznyságtétele megismerkedésükről, kapcsolatukról, házasságtervezésükről, s mindarról, hogy ebben a folyamatban ők személyesen hogyan élték meg az Úr jelenlétét. Az utolsóelőtti estébe a fagyizás után még egy emlékezetes langymeleg éjszakai fürdőzést is beszorítottunk a szabadstrandon, a legnagyobb elővigyázatossággal. A felnőttek élőlánccal szabtak határt a vízbemenetel mélységének, melyet a fiatalok teljes mértékig tiszteletben tartottak. Az utolsó este került sor a csoportok bemutatására, a menyországi körképre, a 'Zákeus története másképp'-előadásra, az imaórára, a kisifik Abimelek történetét megelevenítő mozgalmas röviddrámájára, és a nagyifik versben és énekben dicsőítő szolgálatára. A csendeshét az úrvacsorás záró áhítatban teljesedett ki, mely során a jegyek magunkhoz vételével egyenként tettünk biznyságot az Úrról. Nem lehet elégszer elmondani, mennyire hálásak vagyunk azért, hogy mindegyik sor kerülhetett, az áldásokért, amiket kaptunk, és bizakodással tekintünk a jövő évi gyülekezeti csendeshét felé.

*Molnárné dr. Kovács Judit
gyülekezeti tag*

MINISZTERELNÖKSÉG

BETHLEN GÁBOR
Alapkezelő Zrt.

Biharugra: 2021. augusztus 8-11

2021. augusztus (8-11) közepén ifjúsági csendes napokat tartottunk a Biharugrai Madárvártában. Vasárnap délután érkezünk meg a természetvédelmi terület közepén, tavakkal és láppal szegélyezett épületegyütteshez. Mire a huszonhárom fiatal és a négy felnőtt kísérő elfoglalta a szállodai színvonalat idéző két-három ágyas szobákat, Lelesz Miklós és kedves felesége elkészítette a vacsorát. Néhány szűnyogcsapat érdeklődése övezte a test táplálásának idejét a Madárvárta teraszán. Csípős barátaink száma a lelki táplálkozás ideje alatt folyamatosan emelkedett, s még Dániel könyvének igei üzenete sem riasztotta el őket, sőt Lídia néni gitárjátéka és az éneklés újabb csapatokat vonzott a teraszra.

Az esti csendes alkalmak a zsidó ifjak babiloni fogságának kísértéseiről szólt. Nebukadneccár király Dánielt és három társát abban a kegyben részesítette, hogy királyi asztalánál ülhetnek és a király ételét ehetik, italát ihatják. Akik elhurcolták az ifjakat szülőföldjükéről, most maguk közé akarták fogadni őket. Dániel és társai azonban megértették, hogy valójában megvásárolni akarják őket, s az ő életükön keresztül akarják elhitetni, hogy akik gyökereiket feladva beolvadnak a birodalomba, azoknak jó sorsa lesz. Nabukadneccár fel akarta használni ezeket az ifjakat arra, hogy általuk befolyást szerezzen az elhurcolt nép ifjúsága között, Dániel és társai azonban visszautasították a királyi luxust. Nem adták fel gyökereiket és hitüket, és legfőképp nem váltak egy gonosz terv részeseivé néhány finom falatért. Az este folyamán hullócsillag lesre indultunk a szállás melletti töltsékre, ahol a minden tudományban is jártas Molnár Attila teleszkóppal felszerelve segített rácsodálkozni az ünnepeket és időket jelző csillagok szépségére. Még a Jupiter három holdját is sikerült távcsővel befogni.

Hétfőn reggeli után bicikli túrára indultunk. Az első néhány száz méter után kiderült, hogy eseménydús túra vár ránk. Defektek, lánc leesések, kormány és pedál hibák miatt egyre gyakrabban kellett megállnunk és szerelnünk. Egyre több olajos kéz markolta a kormányokat, de mindez a jókedvnek mit sem ártott, sőt, egyre nagyobb derűtség fogadta a technika ördögének ármánykodásait. Minden ilyen alkalom újabb örömmel töltötte el az ifjakat, de főleg a véneket, akik számára mindez jó ürügy volt arra, hogy az egyre kényelmetlenebbé váló nyergekből leszálljanak. Miközben Lidia néni autója szervizautóvá alakult, Molnár Attila testvérünkötől egyre több fiú leste el a szerelés művészetét, és lovagias módon javította a lányok bringáit. Így értünk el az első kilátótoronyba, ahonnan távcsővel és messzelátóval figyelhettük meg a halastó rendszer madárállományát. Fényképeket készítettünk gólyákról és kacsákról, de később Attila bácsi megsúgta, hogy gémet és kárókatonát kaptunk lencsevégre. Megtanultuk, hogy egy madarat fel lehet

ismerni arról is, hogy repülés közben hogyan tartja a nyakát vagy a lábát. A zsadányi fagylatozó meglátogatása után felvásárolva a boltüdítő és jégkrém készletét, nyeregbe pattanva meg sem álltunk hazái, csak tíz húsz alkalommal. Izzadtan és leburnulva, némelyek pedig leégve értek a szállásra. A vacsorát, amit a Lelesz család hosszú órák munkájával készített el, pillanatok alatt elpusztítottuk. Ez úton is köszönjük áldozatos munkájukat. Este Dániel és társai életének újabb próbáját ismertük meg, akik a tüzes kemence mellett állva is vallották, hogy Isten bárhonnán képes megszabadítani, de ha nem tenné, akkor sem tisztelünk embert istenként. Az este hullócsillag és sütemény vadászattal ért véget.

Kedden a reggeli áhítat után Bihari Madárvárta körül futó tanösvény bejárása után rövid biciklitúrával egy közeli kilátót látogattunk meg. ebéd után pedig a Körösnagyharsányi bukógát helyett a Körösújfalú környékén mártóztunk meg a Sebes-Körös vizében. A valóban sebes folyó sodrásával megküzdve, felfrissülve, vagy inkább elfáradva Dániel könyvének újabb üzenetével ismerkedtünk meg. Az oroszánok vermébe vetett Dániel és az őt halálra ítéző király beszélgetéséből megértettük, hogy vannak az életünknek olyan döntései, amit mi nem tudunk helyrehozni, de Isten igen. Az esti igei alkalom után lecsőfőző versenyt tartottunk. Két csapat vett részt a nemes és hangos küzdelemben. Nyertest végül nem hirdettünk, mert a zsűritagok az első két kóstoló után nem jutottak döntésre. Mire azonban harmadszor is a bográcokhoz járultunk, már nem volt kóstolható mennyiség egyikben sem. Viszont kiderült, hogy a hagymapucolás könnyei ellen a bűvárszemüveg sem véd.

Szerdán hajnalban a korán kelők Andi néni reggeli tornája előtt a madárgyűrűzés élményével gazdagodhattak, míg a később kelők lovaglással és vízi csatával készülődtek a szülők fogadására. Isten kegyelméből tartalmas és vidám napokat tölthettünk együtt a fiatalokkal. megerősödünk abban, hogy a Biblia üzenete ma is éppúgy érvényes, mint évezredekkel ezelőtt, mert bár a világ változik, az ember ugyanaz marad.

Isten iránti hálával köszönjük meg Lelesz Miklós, Leleszné Andrea, Nagy Gergelyné Lídia, Molnár Attila és Molnárné Jutka áldozatkész munkáját, akik időt és erőt áldozva fáradoztak a fiatalok épülésén és táplálásán, továbbá köszönjük az ifjúsági csoport tagjainak, hogy részt vettek a három napos nyári ifjúsági táborban és együtt gazdagodhattunk közös élményekben és az Úr üzenetében.

*Iván Barna Zsolt
beosztott lelkipásztor*

Útibeszámoló a fiatalok bibliakörének 2021-ben tett tavaszi és őszi gyalogtúráiról

A múlt évi szártalan bábakalácsos „Bükk koronája” utunkra fél évvel (tényleg ez a fantázianeve, még a Covid előtti időkből, a fennsíkon tett körtúra értelemben), idén március 20-án az Imó-kőhöz indultunk. A túra a „Jubileumi túra” nevet viselte, mely név ezúttal csak a bibliakör vonatkozásában jelentésteli. Arra utal, hogy a bibliakör a 10 éves fennállását ünnepelte egy 10 km hosszú úttal. (Igaz, valamivel rövidebb volt, de a jubileum miatt 10 km-nek mondtuk). A Hereg-réti parkolótól indultunk kicsit didergősen. A szép

fekvésű rétről látványos kilátás nyílt a Bükk-fennsíki kövek felé, így a Tar-kőre is, ahol a csapat közül sokakkal előző szeptemberben már jártunk. Egy völgyi úton, a hosszú és mély Lök-völgyben kanyarogva, a tömegesen nyíló pirosló hunyorok által kísérve közeledtünk a völgyfő irányába, ahol az Imó, a Bükk leghíresebb időszakos karsztforrása zuboroghatott volna. Lévén azonban száraz, a forrásbarlangba való leereszkedés lehetősége várt bennünket. A forrás (helye) fölött az Imó-kő sziklafala helyezkedik el, amire igen meredek kapaszkodón jutottunk föl. A feljutás öröme jóízűen megebédeltünk (talán a hó éppen nem esett). Innen nagyon szép kilátás nyílt a Lök-völgyre, az illusztrációként közölt kép éppen a völgyre néző módon lett szerkesztve. A visszafele utat egy végig szép kilátást nyújtó, a völgyhöz képest sokkal magasabban húzódó úton tettük meg. Ez a túra nem csak a természet közelségével töltötte fel a csapatot, de az egymás közelségével is, hiszen ekkortájt már hetek óta, és még hetekig, el voltak zárva a gyülekezeti tagok egymástól az „online térbe vonulás” okán.

Idén ősszel október 23-án, a Mátra várt ránk. Ezúttal a fiatalok bibliaköréhez tartozó gyülekezeti tagokon és családtagjaikon kívül más gyülekezeti tagok is csatlakoztak a csapathoz, bízunk benne, hogy jó emléket őriznek ők is a kirándulásról. A Kékestető alatti parkolóból indultunk. Utunk elvezetett a régi TV-torony nyugati oldali kerítése mellett, majd az ország tetejét jelölő kőnél, ahol nap közben mindig egymást érik a fotózkodó turisták. A TV-tornyot északról kerülve, kelet felé tartottunk a Kékestető gerincén, ami távolodva a csúcstól valóban egyre keskenyebb, egyre gerincszerűbb. Az erdő kétoldalt általában szép, idős magashegyi bükkös. Szűk két kilométer után az Erzsébet-sziklához értünk. A gerinc északi oldala itt már egyre szakadékosabb jellegű, peremén állnak ezek a sziklaalakzatok.

Néhány száz méter után keleti végpontunkhoz értünk, a Sas-kőhöz. A Kékestető gerince épp ezen a ponton ereszkedik 900 m alá. Talán az ország legszebb természetes kilátója, észak, kelet és dél felé is pazar panorámával, amit a napfényes időben élvezhettünk mi is. Az itt már csak pár méter széles gerinc szinte minden irányban meredek lejtőre vagy épp szakadékra ereszkedik, a magashegységi jellegű domborzat is szokatlan hazai viszonylatban.

Visszafordultunk, majd az Erzsébet-sziklától nyugatra eső lapos nyeregből ereszkedni kezdtünk északnyugat felé a kék keresztén, elbúcsúzva eddigi jelünktől, az országos kéktől. Ahol a kék és a sárga kereszt találkozik, áll Gabi, az egykori favágó síremléke, amit a turisták máig rendszeresen friss virággal látnak el. A kék keresztén tovább ereszkedtünk a Pisztrángos-tó felé. Ez egy természetes tó a Kékes meredek északi lejtőjének aljában, valamivel 700 m alatt. Nagyon szép, bár nyílt vizei inkább csak a kétéltű-menhelynek kialakított, ásott részén vannak, kisebbek az átellenes oldalán, az égerláp körül. Érkezésünkkor is nagy volt ott a forgalom, sok kiránduló itt ebédel-uzsonnázik. Magunk is itt ettük, s a tovább indulás előtt egy rövid áhítatra, igeolvasásra és imádságra is sor került. Visszafelé másik úton haladtunk, mely újfent gyönyörű kilátásokat nyújtott. Mivel az eddigi túráinknak mindnek volt egy növénymotívuma, ez ezúttal sem maradhatott el, a nap végén egy Kékestetőhöz közeli réten tömegesen fölbukkant az őszi kikerics kékeslilája. Kékestetőre a késő délutáni napfényben értünk vissza. Debrecenbe érkezésünkkor terület-terület asztalkám várt bennünket a gyülekezeti teremben, ahol az asztalon még reggel a hűtőbe készített, illetve gondos kezek által délután odahozott ennivalók roskadoztak. Mint mindig, most is jó volt együtt, gondolkozhatunk, hova menjünk 2022 tavasszal.

*Dr. Molnár Attila
gyülekezeti tag*

A hegyekben túráztunk

A Fiatalok Bibliaköre pénteken délutánonként 6 óra és fél nyolc között tartja alkalmait. Az alkalom közös dicsőítéssel, felvezető imádsággal kezdődik, majd az alkalmat moderáló személy felolvassa az aznapi igeszakaszt, és elindítja a beszélgetést rövid értelmezéssel, felvezető gondolatokkal, kérdésekkel stb. Ezt követően a kötetlen beszélgetés sokféle irányba mehet, ahogy „körül járjuk a témát”. Megpróbáljuk megválaszolni az esetleges nyitott kérdéseket, kiemelünk érdekes pontokat, megosztjuk saját tapasztalatainkat, akár kétségeinket, jó és rossz példákat. Isten sokszor segített más megvilágításba helyezni egy-egy élethelyzetet, „helyre tenni” pontatlanul értelmezett bibliai üzenetet, vagy csak egyszerűen közösséget megélni a Szent Lélek által a testvérekkel. Az alkalmak közös imádsággal érnek véget, amelyet a lelkipásztor/moderáló zár le. Egy-egy fárasztó hét után nem mindig könnyű aktívnak, „pörgősnek” lenni, de kitartóan együtt vagyunk, és a kb. 20 fős csapatból 10-15 ember mindig jelen van.

Az alkalmak alatti kötetlen beszélgetés lehetőséget ad arra, hogy jobban megismerhessük egymást, és az

alkalmak végén természetesen még együtt vagyunk, beszélgetések alakulnak, de többször megfogalmazódott bennünk, hogy nagyon jó lenne kellemes környezetben több időt szánni egymásra, közelebbről megismerni egymást, hiszen akár segítséget, támogatást sem lehet „általánosságban” adni - csak a konkrét élethelyzet, szükséglet ismeretében.

Ebből az igényből alakult ki, hogy évente kétszer, tavasz és őszi környékén egy hétvégi napon, közös kirándulásra indulunk. Molnárné Jutka és férje Molnár Attila a „motorja” ennek. Attila sokrétű tudásával a kirándulás „szakmai” gerincét biztosítja (amit a Balatonszárszói csendeshetek programjából már sokan megtapasztalhattak), hogy érdekes helyeket/látnivalókat fedezzünk fel, míg a nap gördülékeny „levezénylése” tekintetében Jutka szervezői talentuma nyújt nagy segítséget. Köszönet nekik! Idén október 23-án szombaton már harmadik alkalommal jutottunk így el közös kirándulásra, a Bükk után ezúttal a Mátrába. A Mátra gerincének Kékestetőhöz közel eső szakaszát jártuk be, és leereszkedtünk az északi oldalon egy kis tavacskához is. Gyönyörű, tiszta időben volt részünk, így tökéletesen élvezhettük a hely adta csodás kilátás örömeit, ellátva délen az Alföldre, északon pedig a Kárpátok hegyei felé - nem beszélve a közeli erdős hegyoldalak gyönyörű látványáról. „Mátrai gyerek” létemre még így is sok új dolgot fedezhettem fel, és amit láttam, újabb túraötletekre inspirált. Bár sok volt a kaptató, azért menet közben, vagy a pihenők alkalmával számos lehetőség nyílt spontán, vagy tervezett beszélgetésre. Én inkább több emberhez csapódtam rövidebb beszélgetésre, míg mások szinte 'mini közösséget' alkotva talán elég időt szánhattak egymásra. Külön áldás lehet az is, hogy akiknek szabad hely volt a kocsijában az elvitt magával olyanokat, akik nem tudtak autóval jönni, hiszen az autópályán olyan embereket lehet jobban megismerni, akikkel máskor esetleg alig volt lehetőség beszélgetésre. Reméljük jövő tavasszal újra együtt lehetünk.

Dobos Péter
presbiter, gyülekezeti tag

Élet a nyugdíjasok bibliakörében

„Ó, már hat óra van! Milyen nap is van ma? Péntek! Hála néked Uram, akkor ma újra találkozhatom testvéreimmel a Nyugdíjasok Bibliakörében!” ...gondoljuk ezt hétről-hétre tízen-tizennégyen a bibliakör rendszeres látogatói.

A reggeli készüléssel kapkodni ugyan nem kell, (az alkalom tízkor kezdődik) de mégis kissé izgatottan várjuk: Mi lesz a mai téma? Vajon az Eszter könyvét tanulmányozzuk tovább, vagy valami más lesz terítéken? De ez végül is mindegy. A fontos az, hogy újra együtt lehetünk. És ezekben a járványos időkben is örülhetünk annak, hogy az Úr alkalomról alkalomra megerősít bennünket abban, hogy a mi együttlétünk is támasza a Mester utcai Gyülekezetnek. Lehetünk biztosak abban is, hogy bár fizikai erőnk fogyatkozik, imáinkkal, melyek meghallgatásra találnak, mi is hozzájárulhatunk a gyülekezet erejének, és hitének növekedéséhez.

Bizony nagyon jó hallgatni a Jászainé Marika énekét, vagy szenvedélyes hozzászólását: Barna lelkészünk okos és megvilágosító igemagyarázatai, türelmes válaszai eligazítanak és kíváncsivá is tesznek bennünket. Sokat tanulunk László testvérünk sok adattal is kiegészített, személyes élményekkel színesített előadásaiból. És mindannyiszor erősödik hitünk, ha Szerdai Erzsike, Irmuska, vagy Rozika szól. Bizony, jó azt látni, hogy köztünk van és él az Úr, ha

látjuk, hogyan él Gyöngyike, vagy Hatvaniné Marika, vagy a keveset szóló Nagyné Ica és Szilágyiné Luluka. Nagy öröm mindannyiunknak, ha velünk tud lenni Balogh Anikó néni, Tivadarné Erzsike, Tóthné Zsuzsa, Hodosiné Katika, és Szilvásiné Erzsike, vagy Barabásné Erzsike. Sokszor kérjük az Urat, hogy az együttlétre való vágyakozás mellé a lehetőséget is gyakrabban teremtsen meg számukra. Jó együtt átélni az Úr kisebb, nagyobb csodáit, melyekből ebben az évben egy nagyobbban is részesültünk.

Szeptember 24.-én alkalmunk volt egy közös kirándulásra. Nyíregyházán, a Sóstói Múzeumfalu várt bennünket egy hangulatos, élményekben gazdag látogatásra. Örömmel ismerkedtünk a szabolcs-szatmári paraszti élet megmentett értékeivel. A skanzen több mint nyolc hektáros területen fekszik. A kétutcás falu központjában a református templom áll a haranglábbal. Körülötte a közösségi élethez tartozó épületek, az iskola, a szatócsbolt és a különféle mesterségeket bemutató műhelyek.

A házak eredeti berendezési tárgyakkal vannak berendezve. Érdekes volt feleleveníteni egy-egy eszköz, vagy szerszám nevét, használatának módját. Módunk volt az újonnan megnyitott Árpád kori településrészrel is megismerkedni, és különféle egészséges, teákat is megkóstolni. A fárasztó séta után, jól esett a szabadban elfogyasztott közös ebéd. Muszáj megemlíteni azt a kisebb csodát, hogy a debreceni indulás aggasztó, esőre álló időben történt, ám ottlétünk végig szép, napos, derült időben telt. A hazafelé induláskor alaposan beborult, „lógott az eső lába” de Debrecenbe gyönyörű napos időben érkeztünk. Ugye, gondja van az Úrnak az övéire!

*Lelesz Miklós
presbiter, gyülekezeti tag*

Gyülekezeti Csendes hétvége Berekfürdön

"Mert úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz őbenne el ne vesszen, hanem örök élete legyen." A Mester utcai református gyülekezet 2021. november 19-21 hétvégén Berekfürdön hitmélyítő hétvégét tartott.

Én, mint a gyülekezet tagja, évek óta nagy örömmel mentem. Jól megszervezett út volt. Nagyon szép szobát kaptunk hárman. Minden reggel áhítattal kezdődött a nap, Vince András és Iván Barna tiszteletesek szolgálatával. Este Iván Barna tiszteletes a gonosz szőlőmunkások példázatáról beszélt. Isten az első szolgák után még próbálkozik újra, Fiát is elküldi, hogy lelkükre hasson, de ez sem elég. Jézus Krisztus halálában a megbékélést hirdeti.

Másnap Vince András tiszteletes szolgált. Isten hét üdvtörténeti korszakáról a Bibliában. Nagyon érdekes és főleg tanulságos, elgondolkodtató volt minden előadás. Vincze András beszélt Isten tervéről, amelyben benne volt a föld és az ember teremtése is. Korszakok: a teremtéstől a bűnesetig, kiűzetéstől az özönvízig, az özönvíztől a bábéli szétszóratásig, Ábrahám elhívásától az egyiptomi szolgaságig, a törvény időszaka, a kegyelem ideje, Jézus visszajövele.

Visszatekintünk a keresztre, Golgota az emberi gyűlölet csúcspontja. Csoport beszélgetések nagyon tartalmasak és őszinték voltak. Sokat beszélgettem Kovácsné Rózsikával a megtéréséről, Károlyi Györkben is nagyon értékes fiatal testvért ismertem meg kávézás közben. Megértettem, hogy nekünk mindig a szeretetet kell közvetíteni. Felelősség azok iránt, akik nincsenek hitben. Fontos az evangelizáció. A Kereszt összeköt bennünket. „Élj úgy, hogy kérdezzenek!”

*Szardai Gyuláné
gyülekezeti tag*

Szeretlek Uram! 2021. november 19. 14 óra. Indulunk Hatvaniné Marikáék kis „csoda autójával” Berekfürdőre, hogy az éhező, megkopott lelkünket, szívünket felélesszük, felfrissítsük, megteljen, megnyugodjon Isten szeretetében, Jézus Krisztusban, a mi megváltónkban. Napok óta köd és eső üli meg a tájat. Imádkozunk, és íme a csoda, a köd oszlik és kisüt Isten szép napja.

Első este Iván Barna lelkészünk szolgál: a gonosz szőlőmunkásokról szólt, melyben Isten háromszor is próbálkozik, hátha a kapzsiság, az irigység helyett a jót, a Vele való szövetséget választják. De győz a mammon iránti imádat, elfordulnak Istentől.

Következő szolgálat Vince András lelkészünktől a Golgotai keresztről szólt, mint Isten üdvtervének a középpontja. Este pedig a Golgotai kereszt, mint Isten gyermekeinek a gyülekezőpontja. A kereszt jelképében a függőleges szár az Istennel, a vízszintes szár pedig az egymással való kapcsolatra is mutat. Jézus Krisztus tart össze minket a keresztnél, ez Isten akarata.

A mi csoportbeszélgetésünk Orosz János godnok vezetésével nagyon tanulságos és lélekemelő volt. Nekem János első levele 4 fejezetének 7-8 verse ragadott meg, vésődött a szívembe, mert a szeretetről szól: „*A szeretet Istentől van, és aki szeret, az Istentől született, és ismeri Istent, aki pedig nem szeret, az nem ismerte meg Istent, mert Isten szeretet.*” Mondd ki minden imádban, szeretlek Uram!

*Jakab Istvánné
gyülekezeti tag*

Idén ősszel ismét átélhettem azt az eseményt, amit utoljára sajnos egy és fél éve tapasztaltam meg a járványhelyzet miatt. Én, mint általában a gyerekek, akik konfirmálnak, 13 évesen tettem le a konfirmációs vizsgát, ez történt lassan két éve. Nem gondoltam volna, hogy valaha menni fogok ilyen jellegű táborba, és nem is tudom miért véltem így. Aztán a gyülekezet balatonszárszói csendeshete felkeltette érdeklődésemet, ami elnyerte tetszésem, és utána már csak úgy beindultak az események. Tavaly februárban került megszervezésre az a berekfürdői csendes hétvége, amin én először részt vettem. Ez három napos mindig, pénteken megyünk, vasárnap jövünk. Kicsit kötetlenebb, mint a balatonszárszói, de itt is vannak programok bőven. Nos, már akkor felettébb tetszett, és azonnal hiányzott is a hely, miután otthagytuk és hazamentünk az élményekkel dús hétvégéről. Ezért úgy lett volna, hogy idén február-március környékén ugyanúgy megy a kis ifis csapat, együtt autóba ülünk, és eltöltjük a hétvégét ugyanott, a Megbékélés Hazában. Azonban számításainkat keresztbe húzta a koronavírus, így sajnos nem mehettünk.

Most viszont jött a hír, hogy van lehetőségünk újra útra kelni, ezért én és ezúttal testvérem is éltünk vele. Most tesómmal és egyik ifis barátnőmmel ellátogattunk egyúttal a fürdőbe is, ahol ellazulva beszéltek ki magunkat és pihentük ki a fáradozalmainkat. Érdekes témák hangzottak el, figyelemmel és kíváncsisággal hallgatom mindig a lelkészeinket, hiszen mindig újabb és újabb témákkal, gondolatokkal, tényekkel tudnak előállni számomra. A csoportbeszélgetéseket különösen élveztem, ott jobban meg tudok nyilvánulni, kifejtetni, hogy én mit gondolok az adott témáról. A többiek véleménye szintén érdekel, hiszen mind másak vagyunk, sokszínű gondolkodással.

Az idő sajnos nem volt a legszebb, de nem vártam mást egy borongós októberi hétvégétől, mi viszont annál szebbé tettük a napokat. Sok nevetés hangzott fel a szobákból is, közelebb kerülhettünk egymáshoz. Eddig nem okozott csalódást egyszer sem, mikor eljöttem erre a hétvégére, és a továbbiakban is tervezek menni, mert nem csak a többiekhez érzem közelebb magam, hanem Istenhez is, ami a legfontosabb.

Testvérem elmondása alapján neki is tetszett az egész hétvége és ő is szeretne még több ilyen élményben részt venni. Véleményem szerintem az ilyesfajta események bevonzzák a fiatalok érdeklődését, és ha jó közösségbe kerülnek, akkor ott is maradnak, ráadásul jó kedvvel és örömmel. Sokszor akár hittérítő alkalmak is lehetnek ezek, én egy ilyen gyülekezeti héten éreztem meg igazán, hogy nekem ott a helyem a kialakult atmoszféra, befogadó közösség, és legfőképp Isten feltétlen szeretete, kegyelme és megbocsátása miatt. Ezek után mintha minden teherként hullott volna le a vállamról, és Isten szerető közelségét éreztem. Úgy érzem, még kevés tudásom, bölcsességem és tapasztalatom van az életben, de Isten útmutatásával és a gyülekezeti közösségem tagjainak segítségével be tudom határolni, mi számomra a helyes döntés és út.

Mindezek mellett kaptam kedvet újra a csendes hétvége énekei miatt kedves hangszerem, a gitár újbóli használatára, melynek hasznosításával közösségeket lehet teremteni és összekapcsolni. Énekelni is szeretem a dalokat emellé, habár énekhangom nem a legkiválóbb, de mindig jókedvre derítenek a dallamos szövegeik. Összességében felejthetetlen élmény volt számomra ez a berekfürdői hétvége, mindig ilyen felpeszdtítő érzést kapok ilyen események után, bár fáradtan és kimerülten érkezek haza a rengeteg program vagy beszélgetések, akár elcsendesedések hatására is.

Köszönöm, hogy ezen a hétvégén részt vehettem! Soli Deo Gloria!

*Bodó Zsuzsa
ifis, gyülekezeti tag*

Látogatás gyülekezetünk legidősebb tagjánál, Vántus Tivadarnénál

Erzsike néni májusban ünnepelte életének 106. születésnapját. Ő gyülekezetünk és városunk legidősebb tagja, egyben az ország második legidősebb embere. Isten áldását kívánjuk Erzsike néninek!

Gyereksarok

Olvastam egy történetet egy kínai kislányról. Mindössze 4 év körüli lehetett, amikor beadták egy missziós árvaházba, mint valami kis csomagot. El tudom képzelni ijedt tekintetét, amint bekerült az ismeretlenbe. Mivel mindennap jóllakott, hamar kikerekedett, és egy aranyos, elégedett gyermek lett belőle. Szu Ling volt a neve.

Még semmit nem tudott Istenről, de Ő már gondoskodott róla. Hiszen olyan környezetbe került, ahol minden este Frazier néni -a misszionáriusnő-, történeteket mondott a Bibliából. Szu Ling számára ez volt mindig a nap fénypontja. Így egyre jobban megismerte a tökéletes Istent, megláthatta, hogy ő mennyire távol áll ettől a tökéletességtől. Ez már 8 éves korában ránehezedett. Bánkódott azokon a rosszaságokon, amiket tett. Míg egy napon a Szentlélek segítségével megértette, hogy Jézus Krisztus kereszthaláláért igaz rá is az, hogy: „Aki hisz a Fiúban, annak örök élete van.” (Jn.3:36)

Ezért egy napon így szólt Frazier nénihez: „Annyira szeretném elmondani Istennek, hogy bánom azt a sok rosszaságot, amiket tettem! Teljes szívemből oda akarom adni Neki az életemet! Imádkozol velem?”

Így történt, hogy ott az árvaházban letérdelt, és kicsi gyermekként, átadta a szívét Jézus Krisztusnak.

Aztán

közeledett a Karácsony. Tudta, hogy a legnagyobb ajándék Jézus Krisztus, de azért természetes módon mindig megdobogtatta a szívét annak a gondolata is, hogy bizony, ajándék osztásra is sor kerül ilyenkor. Amint ezen gondolkozott, hirtelen támadt egy ötlete: „Mi lenne, ha ebben az évben én ajándékoznék meg másokat? Mindenkit, kivétel nélkül, aki ebben az otthonban lakik!” És ettől valahogy nagyon jó kedve kerekedett. De a következő gondolata már ez volt: „Ugyan, honnan vennék én ennyi ajándékot, hiszen pénzem sincsen!”

De tovább tépelődött, míg egy napon odament a misszionáriusnőhöz és megkérdezte:

-Ugye, Isten mindent meg tud tenni?

-Hát persze! Hiszen Isten mindenható!

-És egy kislánynak is megtenne valamit?

-Igen! Hiszen Istennek a gyermekek is nagyon fontosak! Te is!

-Hát akkor én szeretnék Tőle kérni 288 darab ajándékot! Nem magamnak kérem, hanem meg szeretnék ajándékozni vele másokat.

-Micsoda? Szu Ling! Nem vársz te túl sokat Istentől? –hökkent meg a misszionárius.

-De Isten megteheti! Nem?

-De... persze... hogyne... -hebegte a kisasszony zavarában.

Híre ment ennek a felnőttek között. És mindannyian azon imádkoztak, hogy ne élje meg nagy csalódásként Szu Ling, hogyha Isten másképp hallgatja meg. Szu Ling pedig rendületlenül hitt abban, hogy Isten megadja kérését.

Aztán elérkezett a nagy nap. A gyerekek ragyogó szemmel ülték körül a feldíszített karácsonyfát. Frazier néni pedig Bibliával a kezében elmondta nekik az első Karácsony igaz történetét. Majd nagyon szépet énekeltek: „Jézus a földre jött, halleluja! Életem halálától megváltotta!” Szu Ling tudta, hogy ez az ének már rá is vonatkozik, mert rábízta életét Isten Fiára, egyszer és mindenkorra. Közben pedig hevesen dobogott a szíve, mert nem tudta elképzelni, milyen módon hallgatja meg Isten az ő imádságát.

Elkövetkezett aztán az ajándékosztás is. Tudták mindannyian, hogy a csomagokat külföldről küldték nekik névre szólóan. Szu Lingnek a torkában dobogott a szíve, mikor bontogatni kezdte a szépen díszített dobozt. Amint megpillantotta mi van benne, hangosan felkiáltott:

„Drága mennyei Atyám! Köszönöm, hogy meghallgattad az imádságomat!”

Mi volt a csomagban? Egy csomó fésű!!! Milyen sok! Ebből jut mindenkinek! És szorgosan elkezdte osztogatni. Még a portásnak is jutott, akinek csupán néhány szál haj fityegett a fején. De olyan szeretettel adott ajándék volt ez, hogy mindjárt elkezdett fésülni vele.

Aztán később, mikor az árvaházban fogytán volt a rizs, és kétség töltötte meg a szíveket, mindig volt valaki, aki emlékeztette a többieket: „Gondoljatok csak Szu Ling fésűire!”

Szu Ling pedig megláthatta ebben az ima meghallgatásban Isten jóságát és hatalmát. Sohasem felejtette el.

Kedves Gyerekek!

Ti se felejtsetek el, hogy Isten ma is az, Aki sok évvel ezelőtt volt. Hiszen Ő soha meg nem változik. Mindig ugyanaz marad. Milyen nagyszerű hír ez, mert ez azt jelenti, hogy életünk minden napján Rá bízhatjuk sorsunkat, és minden problémánkat. Ha ilyen adódik az életetekben, kiáltstok így magatokban: „A fésű! Igen, Isten hatalmas!”

Apostolok

Az

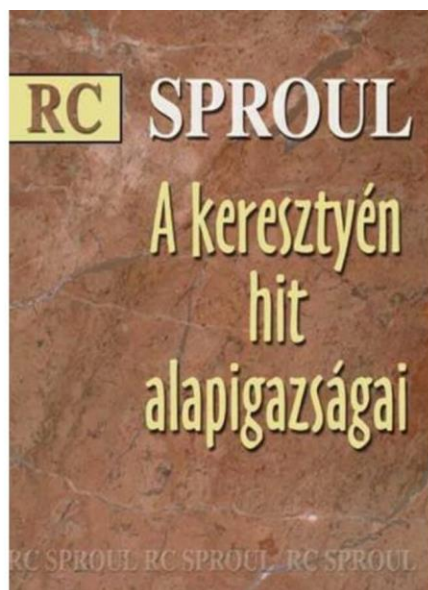
cselekedetei 20:35-ben ezt olvassuk: „Nagyobb boldogság adni, mint kapni!”

Készítsetek ajándékot szeretteiteknek! Egy ötletet itt is láthattok. Karácsonyfadísz. Nem kell hozzá más, mint spatula, fonal, filctoll és ragasztó. No, meg ügyes kezek. (Forrás: Szu Ling karácsonya – VISZ) *Jó munkát és áldott ünnepeket kíván: Enikő néni*

*Nagy Enikő
gyülekezeti tag*

R. C. Sproul: A keresztyén hit alapigazságai

A bibliai kánon; Isten szentsége; Isten jósága; Isten igazsága; A csodák, A Szentlélek keresztsége; A Sátán, A démonok; A megbocsáthatatlan bűn; Eleve elrendelés; Szabad akarat; Az üdvbizonyosság; A házasság; A válás... és még sorolhatnánk tovább a fejezetek címeit. Kérdések, amikkel a Bibliát olvasó, hitben járó emberek előbb-utóbb találkoznak és keresik a választ. Nem mindegy, hogy hol keressük a választ. Természetesen a Bibliában. Azonban komoly tanulmányozó munkát kell végezni ahhoz, hogy egy-egy összefüggést, kijelentést biblikusan lássunk. Dr. R. C. Sproul teológus, lelkipásztor, egyetemi tanár könyve segítségünkre lehet abban, hogy sok bennünket foglalkoztató kérdésre választ kapjunk. „Akik hitükben szeretnének elmélyülni, e könyvben hasznos segítőtársra lelnek. Dr. Sproul úgy állítja elénk a teológiát – levéve a könyvtárak poros polcairól –, hogy világos és könnyen érthető nyelvezettel tárgyal több mint száz kulcsfontosságú keresztyén dogmát. Az általa tárgyalt

témaköröket teológiai alapossággal fejt ki, mégis úgy, hogy az átlagember is megértse és hasznosítani tudja az ismereteket. Segítségével úgy érthetjük meg a keresztyén hit alaptanításait, hogy az egy egész életre szólóan megalapozza az igazság mélyebb ismerete utáni vágyunkat. A keresztyén hittel ismerkedők, vagy azt behatóan vizsgálók is haszonnal forgathatják e könyvet, mivel az megfelelő részletességgel tárgyalja az egyes történelmi felekezetek olykor eltérő dogmatikus értelmezéseit is.”

A kiadvány a Keresztyén Ismeretterjesztő Alapítvány gondozásában jelent meg 2002-ben 375 oldalon.
Ára 2500 Ft

*Vincze András
lelkipásztor*

Gyülekezeti alkalmaink:

Vasárnap	10.00	Istentisztelet
	10.00	Gyermekistentisztelet iskolásoknak (gyülekezeti terem)
	10.00	Gyermekistentisztelet óvodásoknak (karzati terem)
	17.00	Istentisztelet
	18.00	Énekkari próba
Kedd	18.00	Gedeon ifi (ifjúsági terem)
Szerda	17.00	Bibliaóra
Péntek	10.00	Nyugdíjasok bibliaköre
	17.00	Konfirmációs felkészítés
	18.00	Fiatalok bibliaköre (templom kisterem)
	18.00	Timóteus ifi (ifjúsági terem terem)
	18.00	Gyermekalkalom (karzati terem)

Hasznos információk:

Gyülekezetünk címe: Debrecen–Mester utcai Református Egyházközség
4031 Debrecen, Bartók Béla út 1.

Gyülekezetünk telefonszáma: 52/349-768

Honlap: www.refmesterutca.hu

Email: debrecen-mester-utca@reformatus.hu

Egyházközségünk számlaszáma: OTP Bank Nyrt. 11738008-20013396-00000000

Harang–Nyelv Alapítvány számlaszáma: OTP Bank Nyrt. 11738008-20717887-00000000

Harang–Nyelv Alapítvány adószáma: 18559626-1-09 (1% felajánlásához)

Magyarországi Református Egyház technikai száma: 0066 (1% felajánlásához)

Kiadja a Debrecen–Mester utcai Református
Egyházközség Presbitériuma
Felelős kiadó: Vincze András
Grafika: Szilágyi Imre
Technikai szerkesztő: Vincze András
Készült a Litográfia nyomdájában
220 példányban